

Päiväys
17.10.2024

Diaarinumero
1405/03.04.04.04.19/2023

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

17.10.2024

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **24.10.2024**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 17.10.2024 nro 1410/2024, valitus ympäristölupa-asiassa, ympäristölupa Visurin ampumaradalle, Parkano.

Luvan hakija

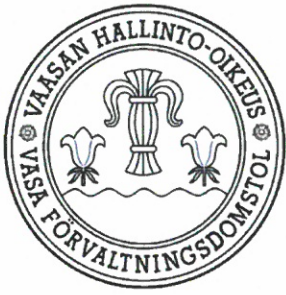
Parkanon-Karvian riistanhoitoyhdistys

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **17.10.2024 – 25.11.2024** Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallintooikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **25.11.2024**.

17.10.2024

Dnro 1405/03.04.04.04.19/2023

Tämä asiakirja sisältää oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annetun lain 16 §:n 2 momentin ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 7 kohdan perusteella salassa pidettävää tietoa. Salassa pidettävät osuudet on merkitty harmaalla korostusvärillä.

Asia	Valitus ympäristölupa-asiassa
Valittaja	Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) / Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Luvan hakija	Parkanon-Karvian riistanhoitoyhdistys
Päätös, josta valitetaan	<p>Parkanon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta 3.11.2023 (31.10.2023 § 106)</p> <p>Rakennus- ja ympäristölautakunta on hyväksynyt Parkanon-Karvian riistanhoitoyhdistyksen ympäristölupahakemuksen Visurin ampumaradalle kiinteistölle 581-421-93-0 ensisijaisesti seuraavin lupamääräyksin ja muutoin 23.5.2023 päivätyn hakemuksen mukaisesti. Päätökseen on liitetty siitä tarkemmin ilmenevät lupamääräykset 1–18.</p>

Päätöksen perustelut

Toimittaessa hakemuksen ja asetettujen lupamääräysten mukaisesti toiminta ei ole ristiriidassa ympäristönsuojelulain 49 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Kun huomioidaan hakemus, tehdyt selvitykset, toiminnan luonne ja sijoittuminen kiinteistölle ja annetut lupamääräykset, ei toiminnasta aiheudu sellaista terveyshaittaa, ympäristön pilaantumista, vaaraa maaperän tai pohjaveden pilaantumiselle, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta rasiutusta, että lupaa ei voida myöntää. Toiminnasta ei tehtyjen meluarvioiden perusteella aiheudu melun ohjearvon ylittymistä tai muuta sellaista häiriötä asutuksen ja vapaa-ajan asuntojen pihapiireissä, että lupaa ei tulisi myöntää. Toiminta ei sijoitu kaavamääräysten vastaisesti.

Luvan voimassaolo ja toiminnan jatkaminen muutoksenhausta huolimatta

Lupapäätös on voimassa toistaiseksi. Mahdollinen ympäristöluvan muutostarve arvioidaan säännöllisen valvonnan ja tarkkailutulosten perusteella. Mikäli toiminta laajenee tai toiminnassa tapahtuu ympäristön kannalta olennaisia muutoksia, tulee toiminnalle hakea uusi ympäristölupa.

Ympäristönsuojelulain 199 §:n perusteella Parkanon-Karvian riistanhoitoyhdistykselle on myönnetty lupa jatkaa toimintaa tämän lupapäätöksen määräyksiä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakutuomioistuin voi kieltää lupapäätöksen toimeenpanon. Lupa toiminnan jatkamiseen ennen lainvoimaisuutta voidaan myöntää, koska muutoksenhaku ei tee sitä hyödyttömäksi. Hakijan on asetettava 2 000 euron vakuus maaperän puhdistamisen järjestämiseksi lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Pirkanmaan ELY-keskus on vaatinut, että valituksenalainen päätös on kumottava ja ympäristölupahakemus hylättävä.

Perustelut

Päätös on lainvastainen, koska toiminnan sijoittaminen vaikeuttaa alueen käyttämistä maakuntakaavassa varattuun tarkoitukseen ympäristönsuojelulain 12 §:n vastaisesti maakuntakaavan pohjavesimerkinnän takia. Toiminnasta saattaa aiheutua ympäristönsuojelulain 17 §:ssä tarkoitettua pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa. Ympäristöluvan myöntämisen edellytykset puuttuvat siten ympäristönsuojelulain 49 §:n perusteella.

Haulikkoradalle on myönnetty ympäristölupamenettelylain (735/1991) mukainen toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa vuonna 1999. Hirviampumaradalla on Turun ja Porin lääninhallituksen lupa vuodelta 1991 ja Länsi-Suomen lääninhallituksen lupa toiminnan laajentamiseen haulikkoradalla vuodelta 2000. Kaupungin terveys- ja ympäristötarkastaja on kehottanut luvansaajaa hakemaan ympäristönsuojelulain (86/2000) mukaista ympäristölupaa vuonna 2004 koko toimintakokonaisuudelle ja lupahakemus on jätetty vuonna 2018, mutta prosessi on jäänyt kesken.

Haulikkoradalla ei ole lainvoimaista ympäristönsuojelulain (86/2000 tai 527/2014) mukaista ympäristölupaa. Hirviampumaradalle aikaisemmin myönnetty lääninhallituksen lupa on tehty puolestaan ampumaratojen perustamisesta ja pitämisestä annetun asetuksen perusteella. Kyseistä asetusta ei ole mainittu ympäristönsuojelulainsäädännön voimaansaattamisesta annetun lain 4 §:ssä, jossa on mainittu tiettyjen lakien mukaiset päätökset, joita tulee noudattaa siirtymäajan ennen ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan hakemista. Ympäristönsuojelulain soveltamisen kannalta kyse on uudesta ympäristöluvasta, ja asiassa on ensi kerran arvioitava luvan myöntämisen

edellytyksiä, kuten hankkeen sijoituspaikan soveltuvuutta toimintaan ja sen ympäristövaikutuksia, erityisesti pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

Ampumarata-alue on merkitty Pirkanmaan maakuntakaavaan 2040, joka on tullut 8.6.2017 voimaan, seudullisesti merkittävänä ampuma- ja/tai moottorirata-toimintojen alueena (eu). Kohdemerkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ulkotiloissa sijaitsevat ampuma- ja/tai moottorirata-alueet. Suunnittelumääräyksen mukaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon harjoitettavien lajien soveltuvuus alueelle sekä huolehtia siitä, että merkittävien toiminnasta aiheutuvien ympäristöhäiriöiden vaikutukset ehkäistään riittävin teknisin ratkaisuin ja/tai suoja-aluein. Vedenhankintaa varten tärkeillä ja vedenhankintaan soveltuvilla pohjavesialueilla tulee varmistua siitä, ettei radan toiminta vaaranna pohjavesien laatua, määrää tai vedenhankintakäyttöä. Toimintaa laajennettaessa uudet ratatoiminnot tulee suunnata ensisijaisesti pohjavesialueen ulkopuolelle.

Lisäksi toiminta-alue on merkitty maakuntakaavassa tärkeäksi vedenhankintaan soveltuvaksi pohjavesialueeksi. Merkinnällä osoitetaan vedenhankintaa varten tärkeät ja vedenhankintaan soveltuviksi luokitellut pohjavesialueet. Merkintään liittyy suunnittelumääräys, jonka mukaan aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, etteivät ne vaaranna pohjaveden laatua, määrää tai vedenhankintakäyttöä. Vesienhoidon riskialueiksi todettujen pohjavesialueiden maankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon vesienhoitosuunnitelma sekä pyrkiä pohjaveden laatua ja antoisuutta uhkaavien riskien vähentämiseen.

Pirkanmaan maakuntakaavaa 2040 varten laaditussa selvityksessä Pirkanmaan ampuma- ja moottoriradat 2016 (Pirkanmaan liitto 2016) on todettu, että pääsääntöisesti ampuma- ja moottoriurheiluratoja koskevia merkintöjä ei ole aiemmissa Pirkanmaan maakuntakaavoissa esitetty puolustusvoimien ampumarata-alueita lukuun ottamatta. Ulkona sijaitsevat ampuma- ja moottoriradat voivat kuitenkin aiheuttaa ympäristölle hetkittäistä häiriötä, ja ne vaativat laajahkoja ja tarkoitukseen soveltuvia alueita. Ratojen huomioon ottaminen maankäytön suunnittelussa on sen vuoksi tärkeää. Selvityksestä käy ilmi, että maakuntakaavassa osoitettavista radoista viisi sijaitsee pohjavesialueella, mukaan lukien Parkanon Visurinsalon ampumarata eli yhteisesti Visurin ja Paukkulan ampumaradat. Selvityksen mukaan pohjavesialueilla sijaitsevilla radoilla kehittäminen tarkoittaa ensisijaisesti toimintojen suuntaamista pois pohjavesialueelta sekä erityistä keskittymistä toimenpiteisiin, jotka estävät pohjaveden pilaantumisriskiä muun muassa tarkoituksenmukaisin maaperäsuojauksin. Ratojen toiminnan edellytykset ratkaistaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa sekä ympäristölupakäsittelyn yhteydessä.

Ampumarata sijaitsee [REDACTED] vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella (luokka 1, [REDACTED]). Ampumaradan välittömässä läheisyydessä on [REDACTED]-vedenottamo, jolla on voimassa oleva vedenottolupa (Länsi-Suomen vesioikeuden 12.7.1973 antama päätös nro S-216/2787). Alue on vuoden 2018 luokitus- ja rajaustarkistuksessa luokiteltu

luokkaan 2 (vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue), koska alueella sijainnut vedenottamo on ollut poissa käytöstä yli 20 vuotta. Vedenottamo on sittemmin otettu uudelleen käyttöön ja alue palautettu vedenhankintakäyttöön. Tästä syystä pohjavesialue on luokiteltu luokkaan 1 vuonna 2023.

Alueelle on asennettu vuonna 2023 kolme uutta pohjaveden havaintoputkea (PVP1-PVP3), joista kaksi (PVP1 ja PVP2) sijaitsee Visurin ampumaradan eteläpuolella ja yksi sen pohjoispuolella noin [REDACTED] etäisyydellä. Visurin ampumaradan eteläpuolella sijaitsevassa pohjavesiputkessa PVP1 pohjaveden pinta on ollut maaliskuussa 2023 noin tasolla +160,32 m eli noin kolmen metrin syvyydellä maanpinnasta. Kauempana etelässä ja lähempänä vedenottamoita sijaitsevassa pohjavesiputkessa PVP2 pohjaveden pinta on ollut noin tasolla +156,21 m. [REDACTED]

Uusista pohjavesiputkista on otettu keväällä 2023 näytteet. Lisäksi näyte on otettu pohjavesilähteestä, joka sijaitsee heti Visurin ampumaradan eteläpuolella. Pohjavesinäytteistä on havaittu lähteen osalta lyijyä 0,1 µg/l, arseenia 0,16 µg/l, sinkkiä 2,3 µg/l ja kuparia 0,27 µg/l. Pohjavesiputkista PVP1 on havaittu sinkkiä 14 µg/l. Pohjavesiputkista PVP2 on havaittu arseenia 4,9 µg/l ja sinkkiä 1,7 µg/l. Metallien pitoisuudet ovat liukoisia pitoisuuksia.

Alueella tehty pohjavesinäytteenotto on vasta kertaluontoinen ja vaatii toistamista. Silti siitä käy ilmi, että ampumaratatoiminnassa tarkkailtavia parametrejä löytyy jo pohjavedestä, vaikka pitoisuudet eivät ylitä pohjavettä pilaavien aineiden ympäristölaatunormia tai talousvesiasetuksen mukaisia raja-arvoja. Jos toimittaa jatketaan, metallien kuormitus vain kasvaa tulevaisuudessa.

Vanhoilla ampumaradoilla on todennäköisesti aina pilaantuneita maa-alueita, jotka ovat kunnostamattomina uhka pohjavesille. Tässä tapauksessa vuonna 2019 tehdyissä ratapenkkojen haitta-ainetutkimuksissa on havaittu maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisen ylemmän ohjearvon ylittäviä pitoisuuksia lyijyä ja antimonia (korkeimmillaan Pb: 9 300 mg/kg ja Sb: 110 mg/kg). Myös haulikkoradan maaperässä on havaittu lyijyä 13 000 mg/kg. Tutkimustulosten perusteella tiedetään, että vallirakenteissa on luoteja ja niistä peräisin olevaa metallista lyijyä molempien tutkittujen vallirakenteiden osalta. BAT-oppaan (Suomen ympäristö 4/2014) mukaan pohjaveden kannalta ongelmallisimpia aineita ovat lyijy ja antimoni.

Toiminnan pohjavesivaikutusten arvioinnissa on myös huomattava, että pohjavesialueen suojelusuunnitelma on valmistunut vuonna 2015 ja sen perusteella pohjaveden virtaussuuntaa on arvioitu lupahakemuksessa. [REDACTED]-vedenottamo on ollut kuitenkin poissa käytöstä yli 20 vuotta eli myös suojelusuunnitelman valmistumisen aikana. Vedenottamalla on lupa ottaa vettä 300 m³/d. Hakemuksessa ei ole arvioitu sitä, että

vedenottomäärän kasvaessa myös vedenottamon kaivon ottokartio laajenee/sieppausalue kasvaa ja virtaussuunnat heijastelevat tätä. [REDACTED] -vedenottamolla ei ole vesioikeuden arvioimaa lähisuojavaikkyttä, mutta etäisyys vedenottamolle on lähimmillään Visurin ampumaradan kiinteistöltä noin [REDACTED]. Yleisesti pohjavedenottamoiden suoja-alueet vaihtelevat siten, että [REDACTED]

[REDACTED] Lisäksi jo vuoden 2015 Parkanon pohjavesialueiden suojelusuunnitelmassa Visurin ja Paukkulan ampuradat on todettu ainoaksi [REDACTED] pohjavesialueen pohjavedelle mahdollisesti riskiä aiheuttavaksi toiminnoksi.

Parkanon Vesi Oy:n toiminta-alueella keskitetyn vedenhankinnan piirissä on noin 5 480 henkilöä. Vesihuoltolaitoksen vedenhankinta perustuu vedenottamoihin, joista [REDACTED] vedenottamolta on vuosina 2020–2022 toimitettu keskimäärin 740 m³/d (noin 86 %) jakeluverkostoon pumpatusta vedestä ja [REDACTED] osuus on ollut keskimäärin 125 m³/d (noin 14 %). [REDACTED] vedentuotantomääriä ei ole raportoitu, mutta ELY-keskuksen tietojen mukaan se on otettu pitkän seisokin jälkeen uudelleen käyttöön ja alue palautettu vedenhankintakäyttöön. Parkanon Vedellä ei ole varavesiyhteyksiä muihin vesihuoltolaitoksiin.

ELY-keskus on päivittänyt vesihuoltolaitosten varmuusluokitukset Pirkanmaalla vuonna 2021 vesihuoltolaitoksilta pyydettyjen vastausten perusteella. Parkanon Vesi Oy:n varmuusluokka on II, jossa vettä arvioidaan olevan käytettävissä 50–120 l/as./d. Luokitus edellyttää, että johdettava vesi täyttää talousveden laatuvaatimukset. Mikäli [REDACTED] vedenottamoa ei voida käyttää, on Parkanon Veden vedenjakelu [REDACTED] ja sitä täydentävän [REDACTED] vedenottamon varassa. Parkanon Veden vedenhankinnan kannalta on välttämätöntä varmistaa kaikkien vedenottamoiden raakaveden käyttökelpoisuus, koska varavesiyhteyksiä ei ole.

BAT-oppaassa esitettyjä toimenpiteitä voidaan tapauskohtaisesti käyttää ampumaratojen suunnittelun ohjeena, mutta niillä ei ole samanlaista sitovuutta kuin direktiivilaitoksia koskevilla BAT-päätelmissä. Ohjeiden mukaisista pohjavesiriskien hallintaa koskevista suojausratkaisista tai selvityksistä koskien haitta-aineiden kulkeutumisista muilla ampumaradoilla ei voida tehdä johtopäätöksiä siitä, että pohjaveden pilaantumisen riskiä nyt kyseessä olevasta toiminnasta ei aiheutuisi. Kyse on tapauskohtaisesta harkinnasta.

Kun otetaan huomioon selvitys toiminta-alueen maaperän ominaisuuksista, erityisesti maakerroksen ohuus pohjaveden päällä, ja pohjaveden virtaussuunnista sekä ympäristöluvassa toiminnalle myönnetty toistaiseksi voimassa oleva voimassaoloaika, alueella jo pitkään jatkunut ammunta ja alueella jo tapahtunut maaperän ja pohjaveden kuormittuminen sekä pohjavesimuodostuman merkitys vedenhankinnan kannalta, suunniteltu toiminta ja sen sijainti muodostavat merkittävän riskin pohjavesialueen pohjaveden laadulle. Toiminta-alue sijaitsee vedenhankinnan kannalta

tärkeällä 1-luokan pohjavesialueella. Tällöin luvan myöntäminen edellyttää tehostunutta pohjaveden pilaamiskiellon vastaisen seurauksen ennaltaehkäisyä ja haittojen minimointia varovaisuus- ja huolellisuusperiaatteita noudattaen.

Edellä kuvatuissa olosuhteissa ampumaradan toiminta vaikeuttaa alueen käyttämistä maakuntakaavan mukaisesti tärkeänä vedenhankintaan soveltuvana pohjavesialueena ympäristönsuojelulain 12 §:n vastaisesti. Alue on tällä hetkellä kaavamerkintää vastaavasti vedenhankintakäytössä. Lupamääräyksinkään ei ole tässä tapauksessa pystytty riittävällä tavalla poistamaan riskiä siitä, että toiminta ei vaaranna pohjaveden laatua, määrää tai vedenhankintakäyttöä. Lisäksi on huomattava, että myös ampumaradan kohdemerkintä edellyttää toiminnan soveltuvuuden selvittämistä alueelle tarkemmassa suunnittelussa ja sitä, että vedenhankintaa varten tärkeillä ja vedenhankintaan soveltuvilla pohjavesialueilla tulee varmistua siitä, ettei radan toiminta vaaranna pohjavesien laatua, määrää tai vedenhankintakäyttöä. Kohdemerkinnän taustalla ei ole entuudestaan selvitystä siitä, että nyt kyseessä oleva toiminta olisi haitatonta nykyisellä sijoituspaikalla, joten ratkaisevaa merkitystä ei voida antaa pelkästään sille, että ampumaratatoiminta on alustavasti osoitettu alueelle. Maakuntakaavan taustaselvityksestä käy ilmi, että toiminnan soveltuvuus alueelle on tarkoituskin ratkaista muun muassa ympäristölupamenettelyssä.

Ympäristönsuojelulain 17 §:n 1 momentin mukainen pohjaveden pilaamiskiello sisältää myös vaaran aiheuttamisen kiellon. Toiminnan ei tarvitse aiheuttaa konkreettista pilaantumista ollakseen pohjaveden pilaamiskiellon vastaista. Pohjaveden pilaantumisen vaaraa ei voida lupamääräyksinkään alueen maaperä- ja pohjavesiolosuhteet huomioon ottaen ehkäistä riittävän tehokkaasti pitkällä aikavälillä. Koska toiminnasta saattaa aiheutua ympäristönsuojelulain 17 §:ssä tarkoitettua pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa, toiminnalle ei ole ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaisia luvan myöntämisen edellytyksiä.

Myös meluhaitat on käsitelty lupapäätöksessä puutteellisesti. Lupahakemukseen olisi tullut vaatia melumallinnus ja päätöksessä olisi tullut antaa sitovat raja-arvot melulle.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunnalta on pyydetty lausunto valituksesta. *Hallinto-oikeus* on varannut Parkanon kaupungille, Parkanon kaupungin terveydensuojeluviranomaiselle ja Parkanon Vesi Oy:lle tilaisuuden vastineen antamiseen valituksesta.

Parkanon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on antanut lausunnon, jossa on todettu muun ohella seuraavaa. Visurin ampumarata ei sijaitse kokonaisuudessaan [REDACTED] pohjavesialueella, vaan [REDACTED] [REDACTED]. Ampumaratatoiminta on Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 osoitettu alueelle ja Visurin ampumaradan toiminnan soveltuvuus on ratkaistu ympäristölupamenettelyssä.

Ampumaradan sijoituspaikan soveltuvuus toimintaan ei siten ole kaavan vastainen. Ympäristölupa edellyttää tehostunutta pohjaveden pilaamiskiellon vastaisen seurauksen ennaltaehkäisyä. Lupamääräyksien mukaisesti toteutettavilla riskienhallintatoimilla pystytään riittävällä tavalla ennaltaehkäisemään pohjaveden pilaamiskiellon vastainen seuraus. Näin ollen ympäristöluvan myöntämisen edellytykset täyttyvät.

███-vedenottamo on kuilukaivo, josta vesi pumpataan noin ███ etäisyydellä sijaitsevalle varsinaiselle ███-vedenottamolle ███ pohjavesialueella. Pohjaveden laatu on pysynyt hyvänä happamuutta lukuun ottamatta. ███-vedenottamolla tehdään päivittäistä ylläpitopumppausta, minkä avulla vedenottamo, laitteet ja väliputki pidetään kunnossa. Näin säilytetään jatkuva varavedenottovalmius. Varsinainen ottomäärä on muutama kuutio vuorokaudessa. Tarvittaessa ottamolta saadaan pumpattua luvan mukaisesti 300 m³/vrk vuosikeskiarvolla laskettuna. Koepumppausten perusteella ottamon tuotto on jopa 500 m³/vrk pohjaveden pinnan häiriintymättä.

Vuonna 2015 valmistuneessa pohjavesien suojelusuunnitelmassa Visurin ja Paukkulan ampumaradat on todettu ainoaksi ███ pohjavesialueen pohjavedelle mahdollisesti riskiä aiheuttavaksi toiminnoksi. Pohjaveden pilaantumisesta ei kuitenkaan toistaiseksi ole näyttöä. Alueelta on tehty pohjavesinäytteenotto vuonna 2023 ja sitä on tarkoitus jatkaa vuosittain. Näytetuloksien mukaan pitoisuudet eivät ylitä pohjavettä pilaavien aineiden ympäristölaatuunormia tai talousvesiasetuksen mukaisia raja-arvoja minkään ampumaratatoiminnassa tarkkailtavien parametrien osalta. Pirkanmaan ELY-keskuksen johtopäätös siitä, että ampumaratatoiminnan jatkaminen johtaa metallien kuormituksen kasvamiseen tulevaisuudessa, on pelkkä oletamus. Ympäristöluvan mukaisten suojaustoimien myötä metallien kuormitus pikemminkin vähenee tulevaisuudessa. Näytetulokset vuosilta 2021–2023 osoittavat, että ███-vedenottamon vedenlaatu täyttää talousvesiasetuksen mukaiset vaatimukset.

Meluhaitoista on lupapäätöksessä annettu sitovat raja-arvot (60–65 dB). Lisäksi toimia meluntorjuntaan, kuten ampumapaikkojen rakenteisiin sekä mahdollisiin lisämääräyksiin voidaan antaa, mikäli melusta aiheutuu häiriötä.

Parkanon kaupunginhallitus on antanut vastineen.

Parkanon Vesi Oy on antanut vastineen, jossa on todettu muun ohella seuraavaa. ███

Veden laatu on testausselosteen perusteella ollut kaikilta osin talousveden laatuvaatimusten mukainen hyvälaatuinen talousvesi. Ampumaratojen läheisyydestä johtuen on epäilty, että tietyt raskasmetallit olisivat koholla. Epäilyt ovat osoittautuneet vääriksi. Haitta-ainepitoisuudet pohjavedessä ovat olleet korkeimmillaankin vain muutamia prosentteja asetetuista laatuvaatimuksista. Haitta-ainepitoisuudet edustavat pitoisuuksia, jotka ovat tutkimusten mukaan vallitsevia tämän alueen ja oikeastaan koko Suomen maaperässä ja pohjavesissä.

-alueella sijaitseva vedenotto-kaivo halutaan pitää vedenhankintakäytössä. Tämänhetkisinä pumppausmäärillä nykyinen kaivo täyttää tarpeen, mutta sen saneeraustarpeet on tiedostettu. Tarvittaessa kaivo uusitaan rakentamalla sen tilalle käyttöturvallisempi siiviläputkikaivo ja samalla alue eristetään lukittavalla aidalla ympäristöstään. ei vaarana pohjavesialueen käytettävyyttä.

Ympäristölupien lupamääräykset ovat riittävän tiukat ehkäisemään alueen maaperän ja pohjavesien pilaantumista. Pilaantumista ei ole esiintynyt nykyjärjestelyillä ja uusien ympäristölupien myötä ratojen suojaustaso vain paranee. Ampumaratatoimintaa alueella on harjoitettu jo kymmeniä vuosia ja yksikään pohjavesien tutkimusanalyysi ei viittaa kohonneisiin pitoisuuksiin alueen vedenhankintakaivolla.

ELY-keskus on pitänyt valituksessaan varmana, että nyt kymmenien ampumatoimintavuosien jälkeinen ympäristölupien myöntäminen pilaa alueen pohjaveden tai vähintään vaarantaa alueen vedenhankinnan. Jotta tähän päätelmään voisi tulla, olisi alueella suoritettava runsaasti lisää ratojen maaperään ja pohjavesialueeseen kohdistuvia kenttätutkimuksia. Pohjavesialueiden rajaus, veden virtaussuunnat ja arviot alueen maalajeista perustuvat muutamaaan hajapisteeseen; ei tarkkaan koko aluetta koskevaan seikkaperäiseen tutkimukseen. Jos kymmenien vuosien toiminta ilman suojauksia ei ole aiheuttanut pohjaveden pilaantumista, niin ei voida olettaa, että lupaehtojen mukaisten suojausten rakentaminen vaarantaisi alueen pohjaveden käyttöä miltään osin.

Parkanon kaupungin terveydensuojeluviranomainen ei ole antanut vastinetta.

Parkanon-Karvian riistanhoitoyhdistys on antanut valituksen, lausunnon ja vastineiden johdosta vastineen, jossa on todettu muun ohella seuraavaa. Visurin ampumaradalle on valituksenalaisessa ympäristölupapäätöksessä asetettu haitta-aineiden hallintaan keskittyviä teknisiä toimenpidevaatimuksia sekä säännöllistä tarkkailua. Kyseiset toimenpiteet ovat parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia ja pohjaveden pilaantumisen vaaran ehkäisemiseksi tarkoituksenmukaisia. Siten toimenpiteillä täytetään kaavassa asetetut vaatimukset. Lainsäädännön mukaisesti ympäristölupa tulee myöntää,

jos toteutettavilla riskinhallintatoimilla voidaan estää pilaamiskiellossa tarkoitettu seuraus.

Pohjavesialue itsessään ei ole sellainen peruste, jolla ympäristölupa tulee automaattisesti evätä. Valituksenalaisessa lupapäätöksessä Visurin ampumaradalle edellytetyillä toimenpiteillä radan toimintaa voidaan jatkaa siten, että se ei vaaranna pohjaveden laatua. BAT-oppaan mukaisia rakenteita on käytössä myös muilla pohjavesialueella sijaitsevilla ampumaradoilla.

ELY-keskuksen esitystapa pohjavesinäytteenoton tuloksista on harhaanjohtava. Todellisuudessa kaikki pohjavesilammikosta mitatut pitoisuudet (lyijy 0,1 µg/l, arseeni 0,07 µg/l, sinkki 2,3 µg/l ja kupari 0,27 µg/l) ovat pohjaveden luonnontilaisten pitoisuuksien tasolla, ja esimerkiksi lyijyn pitoisuus pohjavesilammikossa on suuruudeltaan 1/50 sille säädetystä pohjaveden ympäristölaatu normista (5 µg/l). Se, että pohjavesinäytteistä on saatu analysoitua määritysrajat ylittäviä pitoisuuksia ei tarkoita sitä, että määritysrajan ylittävät pitoisuudet kuvaisivat ampumaratatoiminnan vaikutuksia. Pääasiassa havaittujen pitoisuuksien voidaan todeta olevan pohjavedelle normaalilla tasolla myös pohjavesiputkista PVP1 ja PVP2 otetuissa näytteissä, sillä esimerkiksi Geologian tutkimuskeskuksen (GTK) tekemässä koko Suomen kattaneessa kaivovesitutkimuksessa suomalaisten porakaivojen keskimääräinen liukoinen lyijypitoisuus on ollut 0,42 µg/l, sinkkipitoisuus 84,9 µg/l, arseenipitoisuus 1,0 µg/l ja kuparipitoisuus 32,3 µg/l. Lukuun ottamatta pohjavesiputkessa PVP2 havaittua arseenipitoisuutta (4,9 µg/l), kaikki ampumaratatoiminnan läheisten näytenäytteiden tulokset jäivät huomattavasti näiden alapuolelle.

ELY-keskus on nostanut esiin muun muassa sen, että pohjavesilammikossa olisi havaittu kuparia, kun näytteenottotulosten raportoitu pitoisuus on ollut 0,27 µg/l. Sen sijaan pohjavesiputkien osalta raportoituun pitoisuuteen < 0,8 µg/l ELY-keskus ei ole kommentoinut mitään. ELY-keskuksen tulkinta siitä, milloin pitoisuuksia on havaittu, on vähintäänkin kyseenalainen. On totta, että vesinäytteenoton osalta kyseessä on yksittäisen näytteenoton tulokset. Valituksenalaisessa lupapäätöksessä onkin määrätty säännöllisestä pohjavesitarkkailusta, jolla saadaan pidemmän aikavälin tietoa.

ELY-keskus on viitannut valituksessaan taustavalleissa ja haulien leviämisalueella havaittuihin haitta-ainepitoisuuksiin. Tarkkojen pitoisuuksien sijaan tärkeämmässä roolissa kuitenkin on niiden mahdollinen kulkeutuminen sekä kulkeutumisriskin hallitseminen. Valituksenalaisessa lupapäätöksessä haitta-ainekuormituksen aiheuttama riski poistetaan kokonaan lupamääräysten 6 ja 7 kautta, joissa edellytetään kyseisille radoille luotien talteenottojärjestelmien rakentamista ja taustavallien kattamista.

Haulikkoratatoiminnan osalta valituksenalaisessa lupapäätöksessä on edellytetty luopumaan välittömästi lyijyhaulien käytöstä sekä toteuttamaan säännöllistä pintavesitarkkailua. [REDACTED] ja ojitukset ohjaavat alueen pintavedet pois päin pohjavesialueesta. Myös nämä toimenpiteet ovat parhaan käytökelpoisen tekniikan mukaisia.

Valituksenalaisessa lupapäätöksessä annetut lupamääräykset on tehty jo nyt sen tiedon perusteella, että [REDACTED]. Siten lupamääräykset huomioivat myös vedenoton lisääntymisen vaikutukset.

ELY-keskus on peräänkuuluttanut valituksessaan tapauskohtaista harkintaa. Samalla ELY-keskus kuitenkin on esittänyt oletuksia, jotka eivät perustu Visurin ampumaradalta saatuihin tarkkailutuloksiin, kuten oletuksen haitta-aineiden näkymisestä pohjavedessä tulevaisuudessa, siitä huolimatta, että Visurin ampumaradalle on edellytetty suojaustoimenpiteitä, jotka ehkäisevät kuormituksen kertymisen radan rakenteisiin jatkossa sekä estävät suotovesien syntymisen aiemmin kuormittuneilla alueilla. Valituksenalaisessa lupapäätöksessä lupamääräysten perusteluissa ei ole käytetty toisten ampumaratojen tilanteita, vaan lupaharkinta on tehty tapauskohtaisen harkinnan mukaisesti. Hakemuksessa on esitetty nimenomaan kyseisen radan näytteenoton tulokset ja kohdekohtaiset tiedot sekä pohjavedestä että rata-alueelta.

Pirkanmaan ELY-keskus on antanut lausunnon ja vastineiden johdosta vastaselityksen, jossa on todettu muun ohella seuraavaa. [REDACTED]

[REDACTED] Myös haulikkoradan sijainnin vuoksi on siten olemassa ilmeinen pohjaveden suojelun tarve.

GTK:n tutkimuksessa porakaivoista otetut näytteet edustavat kallion raoissa sijaitsevaa pohjavettä eli kalliopohjavettä. [REDACTED]-pohjavesialue on kuitenkin rantakerrostumaan muodostunut akviferi, jossa pohjavesi on varastoitunut maaperän hiekka- ja moreenikerroksiin. Tutkimuksessa on tutkittu myös maaperän pohjavettä rengaskaivonäytteillä, ja tutkimusten perusteella liukoisten arseenin, kuparin, lyijyn ja sinkin keskiarvopitoisuudet ovat maaperän pohjavedessä pienempiä kuin kalliopohjavedessä. Pohjaveden laatu riippuu myös alueellisista olosuhteista, kuten kallion ja maaperän laadusta, joten koko Suomen kattavan kaivotutkimuksen metallien keskiarvopitoisuudet eivät sovellu katsottaviksi alueellisiksi taustapitoisuuksiksi [REDACTED]-pohjavesialueella.

Keskeistä asiassa eivät ole kuitenkaan nyt ampumarata-alueen pohjavedessä havaitut raskasmetallipitoisuudet, vaan se, että toiminta aiheuttaa ympäristönsuojelulain mukaisen pohjaveden pilaantumisvaaran, jota ei voida lupamääräyksin riittävällä tavalla poistaa. Pohjaveden pilaamiskielto kattaa vaaran aiheuttamisen kiellon eikä edellytä konkreettista pohjaveden pilaantumista.

Ympäristönsuojelun yleinen etu ei merkitse ainoastaan pohjavesialueella kulloinkin toimivan vedenottajan etua, vaan kysymys on laajemmin erityisesti vedenhankintaa varten tärkeiden pohjavesialueiden merkityksestä yhteiskunnan vedenhankinnan turvaamiselle. Tämä on huomioitava taustatekijänä arvioitaessa pohjaveden pilaamiskieltoa kyseisessä tapauksessa.

Merkintä

Hallinto-oikeus on tänään antamallaan päätöksellä ratkaissut Parkanon ampujat r.y.:n ampumaradan ympäristölupaa koskevasta Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunnan 31.10.2023 § 107 tekemästä päätöksestä tehdyn valituksen (hallinto-oikeuden diaarinumero 1407/2023).

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus kumoaa Parkanon rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksen ja hylkää Parkanon-Karvian riistanhoitoyhdistyksen lupahakemuksen.

Perustelut

Sovellettuja oikeusohjeita

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (*selvilläolovelvollisuus*).

Ympäristönsuojelulain 11 §:n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä.

Pykälän 2 momentin mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan:

- 1) luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski;
- 2) vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle;
- 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta;
- 4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus;
- 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan luvanvaraista toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

Ympäristönsuojelulain 17 §:n 1 momentin mukaan ainetta, energiaa tai pieneliöitä ei saa panna, päästää tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että:

- 1) tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka pohjaveden laatu voi muutoin olennaisesti huonontua;

- 2) toisen kiinteistöllä olevan pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka tehdä pohjaveden kelpaamattomaksi tarkoitukseen, johon sitä voitaisiin käyttää; tai
- 3) toimenpide vaikuttamalla pohjaveden laatuun muutoin saattaa loukata yleistä tai toisen yksityistä etua (*pohjaveden pilaamiskielto*).

Ympäristönsuojelulain 20 §:n 1 kohdan mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa on periaatteena, että menetellään toiminnan laadun edellyttämällä huolellisuudella ja varovaisuudella ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä otetaan huomioon toiminnan aiheuttaman pilaantumisen vaaran todennäköisyys, onnettomuusriski sekä mahdollisuudet onnettomuuksien estämiseen ja niiden vaikutusten rajoittamiseen (*varovaisuus- ja huolellisuusperiaate*).

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään.

Pykälän 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 1–5 kohtien mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa:

- 1) terveystahittaa;
- 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa;
- 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta;
- 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;
- 5) eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Lain esityöt

Voimassa olevan ympäristönsuojelulain 11 §:ää koskevien yksityiskohtaisten perustelujen (hallituksen esitys, HE 214/2013 vp) mukaan vaikutusalueen herkkyyteen liittyvinä seikkoina otettaisiin huomioon esimerkiksi alueen pohjavesiolosuhteisiin liittyvät ominaispiirteet.

Kumotun ympäristönsuojelulain (86/2000) pohjaveden pilaamiskieltoa koskeneen 8 §:n yksityiskohtaisten perustelujen (HE 84/1999 vp) mukaan pohjaveden pilaamiskielto sisältää vaaran aiheuttamisen kiellon, eikä

pilaamiskiellon vastaiselta toiminnalta edellytettäisi jatkossakaan konkreettisen pilaantumisen aiheutumista.

Voimassa olevan ympäristönsuojelulain 17 §:ää koskevien yksityiskohtaisten perustelujen (HE 214/2013 vp) mukaan pohjaveden pilaamiskielto on pohjavesien suojelun kannalta keskeinen säännös, joka ehdotettiin säilytettäväksi pääosin ennallaan.

Asiassa saatu selvitys

Parkanon-Karvian riistanhoitoyhdistys on hakenut ympäristölupaa valmiiksi rakennetulla Visurin ampumaradalla ampumatoiminnan harjoittamiseksi. Toiminta sijaitsee Parkanon kaupungissa toiminnanharjoittajan omistamalla kiinteistöllä 581-421-93-0. Luotiaseratojen toiminta on selvityksen mukaan alkanut arviolta vuonna 1987 ja haulikkoradan toiminta vuonna 1999. Haulikkoradalle on myönnetty ympäristölupamenettelylain mukainen ympäristölupa vuonna 1999. Hirviradalle on myönnetty Turun ja Porin lääninhallituksen lupa vuonna 1991 ja Länsi-Suomen lääninhallituksen lupa on myönnetty toiminnan laajentamiseen haulikkoradalla vuonna 2000. Parkanon kaupungin terveys- ja ympäristötarkastaja on vuonna 2004 kehottanut hakemaan ympäristönsuojelulain mukaista lupaa koko toimintakokonaisuudelle.

Ampumarata-alue sijaitsee haja-asutusalueella Parkanon kaupungin keskustasta noin viisi kilometriä pohjoiseen ja se on merkitty Pirkanmaan maakuntakaavaan 2040 (voimaan 8.6.2017) seudullisesti merkittävänä ampuma- ja/tai moottorirata-alueena (eu). Alueella on tärkeän vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen merkintä [REDACTED] -pohjavesialueen vuoksi. Kaavamääräysten mukaan ampumarata-alueilla, jotka sijoittuvat vedenhankintaa varten tärkeille ja vedenhankintaan soveltuville pohjavesialueille tulee varmistua siitä, ettei radan toiminta vaaranna pohjavesien laatua, määrää tai vedenhankintakäyttöä. Lähin asemakaava-alue on Iso-Visurin ranta-asemakaava-alue, jolla sijaitsee vapaa-ajan asuntoja lähimmillään noin 800 metrin etäisyydellä lounaassa. Lähin vakituinen asuinrakennus sijaitsee noin 1,6 kilometrin etäisyydellä itäkoillisessa. Radan välittömässä läheisyydessä sen eteläpuolella sijaitsee Parkanon Ampujat ry:n Paukkulan ampumarata.

Ampumarata-alue sijoittuu [REDACTED] luokan 1 pohjavesialueen reunalle ja osittain sen muodostumisalueelle. Parkanon pohjavesialueiden suojelusuunnitelmassa sekä Paukkulan että Visurin ampumaradat on todettu ainoiksi [REDACTED] -pohjavesialueen pohjavedelle mahdollisesti riskiä aiheuttaviksi toiminnoiksi. Toimenpiteeksi on vuonna 2015 ehdotettu pohjaveden laadun tarkkailua ja suojaustoimenpiteiden harkitsemista, jos vedenlaadussa havaitaan muutoksia. Pohjavesialueella on vedenottamo [REDACTED] (kuilukaivo), joka on otettu uudelleen käyttöön vuonna 2021 ja josta vesi johdetaan vedenottamolle [REDACTED]. Parkanon Vesi Oy:n mukaan kaivo korvataan siiviläkaivolla, jos vedenhankintaa täytyy tulevaisuudessa tehostaa. Tällä hetkellä pohjavesi UV-desinfioidaan ja pH korjataan, minkä

jälkeen vesi johdetaan verkostoon. [REDACTED]

[REDACTED] Pohjaveden laatu on selvityksen mukaan pysynyt hyvänä happamuutta lukuun ottamatta. [REDACTED]

Ampumarata-alueella on trap-rata, kohdistusrata ja hirvirata. Luotiradoilla ammutaan taustavalliin, jotka sijoittuvat pääasiassa pohjavesialueelle. Taustavallia ei ole ampumaratatoiminnan aikana puhdistettu. Trap-rata ei selvityksen mukaan sijoitu pohjavesialueelle, mutta haulien leviämisaue ulottuu pohjavesialueelle. Valituksenalaisessa päätöksessä on annettu määräykset luotiloukkujen rakentamisesta viimeistään kahden vuoden kuluttua päätöksen lainvoimaisuudesta sekä taustavalliin kattamisesta viimeistään kolmen vuoden kuluttua päätöksen lainvoimaisuudesta. Lisäksi on annettu määräys luopua lyijyhaulien käytöstä.

Vuotuinen laukausmäärä on ollut yhteensä noin 15 000 laukausta. Valituksenalaisella päätöksellä enimmäislaukausmäärää on kasvatettu 20 000 laukaukseen vuodessa.

Tutkimusraportin (Ampumaratojen ratapenkkojen selvitys, 31.1.2019) mukaan vallirakenteissa on luoteja ja niistä peräisin olevaa metallista lyijyä molempien tutkittujen vallirakenteiden osalta. Kummassakin vallissa oli yhdessä näytteessä myös ylemmän ohjearvon ylittävä pitoisuus lyijyä. Haulikkoradan näytealueiden keski- ja kaukoalueiden maanäytteissä todettiin myös haulaista peräisin olevaa lyijyä. Raportin mukaan tuloksista ei voida päätellä lyijyn kulkeutumista rakenteen ulkopuolelle tai vaikutuksia eliöille.

Pintavesinäytteet on otettu marraskuussa 2021 Vehkapurunlampeen ja Iso-Visurin suuntaan menevistä ojista sekä yhdestä vesikuopasta radan eteläpuolelta. Ojavesinäytteissä on tutkimustodistuksen (29.12.2021) mukaan todettu kohonneita lyijypitoisuuksia (liukoinen Pb 7,4 ja 140 µg/l).

[REDACTED] vedenottamolta on otettu pohjavesinäytteitä vuosina 2015 ja 2021 (28.10.2015 ja 13.12.2021). Asiassa saadun selvityksen mukaan alueelle asennetuista uusista pohjavesiputkista on otettu keväällä 2023 näytteet. Lisäksi näyte otettiin pohjavesilähteestä, joka sijaitsee heti Visurin ampumaradan eteläpuolella. Pohjavesinäytteistä havaittiin lähteen osalta lyijyä 0,1 µg/l, arseenia 0,16 µg/l, sinkkiä 2,3 µg/l ja kuparia 0,27 µg/l. Pohjavesiputkesta PVP1 havaittiin sinkkiä 14 µg/l. Pohjavesiputkesta PVP2 on havaittu arseenia 4,9 µg/l ja sinkkiä 1,7 µg/l. Metallien pitoisuudet ovat liukoisia pitoisuuksia.

Oikeudellinen arviointi

Asiassa on valituksen perusteella ensisijaisesti arvioitava luvan myöntämisen edellytyksiä erityisesti toiminnasta aiheutuvien pohjavesivaikutusten kannalta.

Lisäksi on arvioitavana, vaikeuttaako toiminnan sijoittaminen alueen käyttämistä maakuntakaavassa varattuun tarkoitukseen ympäristönsuojelulain 12 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Nyt kyseessä olevalle ampumaradalle ei ole aikaisemmin haettu ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa, joten toiminnan vaikutuksien haitallisuutta ympäristölle ei ole ympäristölupaharkinnassa aikaisemmin arvioitu. Vaikka kyseessä on toiminta jo rakennetulla radalla, ympäristönsuojelulain soveltamisen kannalta asiaa arvioidaan uuden radan sijoittamisena kyseiselle alueelle. Ympäristönsuojelulain mukaiset luvan myöntämisen edellytykset tulevat arvioitaviksi nyt ensimmäisen kerran.

Ympäristölupa on ympäristönsuojelulain 48 §:n mukaan myönnettävä, jos ympäristönsuojelulaissa säädetyt luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät eli toiminnasta ei esimerkiksi aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkemmin yksilöityä kiellettyä, kuten pohjaveden pilaamiskiellon vastaista seurausta ympäristölle.

[REDACTED]

Ympäristönsuojelulain 11 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle. Vedenottamoiden lähisuojavyöhykkeinä on pidetty vakiintuneesti alueita, joilta pohjavesi virtaa 50–60 vuorokauden aikana vedenottamolle.

[REDACTED] toiminnan kasvulle sekä toiminnan luonteeseen liittyvälle päätöksen voimassaololle tulee antaa merkitystä arvioitaessa ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaisia sijoituspaikan valintaa koskevia edellytyksiä. Ympäristönsuojelulain 17 §:n mukainen pohjaveden pilaamisen kieltä sisältävä myös pohjaveden pilaantumisen vaaran aiheuttamisen kiellon. Esimerkiksi sille seikalle, että toiminnan vaikutuksia ei ainakaan toistaiseksi ole merkittävässä määrin pohjavedestä otetuissa näytteissä havaittu, ei voida antaa ratkaisevaa merkitystä arvioitaessa toiminnasta pitkällä aikavälillä mahdollisesti aiheutuvia seurauksia. Hallinto-oikeus katsoo ottaen erityisesti huomioon edellä toiminnan sijoittumisesta todettu, maaperässä ja taustavalleissa havaitut haitta-aineiden pitoisuudet ja sen, että [REDACTED] että pohjaveden pilaantumisen vaaraa ei voida lupapäätöksessä määrättyjen varsin tehokkaiden suojaustoimenpiteidenkään avulla täysin sulkea pois.

Lisäksi ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan alueella, jolla on voimassa maakuntakaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Hallinto-oikeus katsoo ottaen huomioon Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 kaavamääräykset ja edellä

lausuttu pohjaveden pilaantumisen vaaran aiheuttamisesta, että valituksenalaisen päätöksen mukainen toiminta vaikeuttaa alueen käyttämistä maakuntakaavassa varattuun tarkoitukseen ja on siten ympäristönsuojelulain 12 §:n vastaista.

Edellä lausutun perusteella hallinto-oikeus katsoo, että toiminta ei täytä ympäristönsuojelulaissa säädettyjä ympäristöluvan myöntämisen edellytyksiä. Hallinto-oikeus on ottanut toiminnan pohjavesivaikutuksia arvioidessaan huomioon myös toisen ampumaradan sijainnin valituksenalaisessa päätöksessä tarkoitettun radan välittömässä läheisyydessä. Valituksenalainen päätös on näin ollen kumottava ja hakemus hylättävä. Samalla kumoutuu päätökseen liitetty ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen täytöntöönpanomääräys toiminnan aloittamisesta muutoksenhausta huolimatta.

Asian näin päättyessä lausuminen muusta valituksessa esitetystä, kuten melusta, raukeaa.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Parkanon kaupunginhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **25.11.2024**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Hanna Nieminen-Finne ja Mikko Poskiparta sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Juha Väisänen.

Esittelijä Oscar Spåre

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta	Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Jäljennös maksutta	Parkanon-Karvian riistanhoitoyhdistys Parkanon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta Parkanon kaupungin terveydensuojeluviranomainen Parkanon kaupunginhallitus Parkanon Vesi Oy Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto / Ympäristölupavastuualue Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>